

Det Kongelige Landbruks- og matdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Ansøker:	2006/00143-37
Dato:	27 APR 2006
MP/SDD	
Saksbehandler:	MBB
Gradering:	713
Avsatt:	

Saksnr.
06/00377

Arkivkode
V50 &13

Avd/Sek/Saksb
TLE/LAN/AVA

Deres ref.

Dato
26.04.2006

HØRING AV FORSLAG TIL ENDRING AV LOV 15.06.2001 NR. 75 OM VETERINÆRER OG ANNET DYREHELSEPERSONELL

Forslaget har vært behandlet av formannskapet i Alstahaug kommune 19.04.2006 og formannskapet vil på vegne av kommunen gitt følgende enstemmige uttalelse:

- **Alstahaug kommune går imot at tilgangen på kliniske veterinærtjenester skal gjøres til et kommunalt ansvar. Staten har gjennom Mattilsynet et godt utbygd apparat til å ta seg av dette og kan sikre en mer enhetlig tjeneste og administrere dette mer rasjonelt enn om arbeidet splittes opp på kommunene.**
- **Hvis kommunene skal overta ansvaret for veterinærtjenesten må loven fortsatt ha en bestemmelse om at Staten har det overordna ansvaret for å sikre en landsdekkene dyrehelsetjeneste. Videre må det i lovs for og forskrifts form settes visse krav til nivå og tilgang på tjenesten. Dette må så følges opp med økonomiske virkemidler slik at tjenesten kan bli enhetlig og tilfredsstillende i hele landet.**
- **Kostnaden til administrasjon av ordninga, kr 0,5 mill som er oppgitt i høringsdokumentet, vil ved fordeling tilsvare vel kr 1000 pr kommune. Beløpet må heves betydelig hvis kommunene skal få dekning for sitt arbeid med administrasjon av ordninga.**

Saksutredninga i tilknytning til kommunens behandling sendes med som vedlegg.

Med vennlig hilsen
Alstahaug kommune

Arne Våbenø
jordbrukssjef

Alstahaug kommune

Sak nr.: 0038/06	Behandlende organ i saken: Formannskapet	Dato: 19.04.2006
-------------------------	---	-------------------------

Saksbehandler: Arne Våbenø	
Sluttbehandlende vedtaksinstans (underinstans): Formannskapet	
Dok. offentlig: ☒ Ja ☐ Nei. Hjemmel:	Klageadgang: Etter FVL: ☐ Ja ☐ Nei Etter Særlov: ☐ Ja ☐ Nei ☒ Ikke klageadgang
Møte offentlig: ☒ Ja ☐ Nei. Hjemmel: Komm.l § 31	
Arkivsaksnr.: 06/00377	Arkivnr.: V50 &13

SAK: FORSLAG TIL ENDRING AV LOV OM VETERINÆRER OG ANNET DYREHELSEPERSONELL. HØRING.

I Saksdokumenter (vedlagt):

Høringsnotat om endring av lov av 15. juni 2001 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

Forskrift om veterinærsvakt.

Brev fra Den norske veterinærforening vedrørende forslag til endringer av dyrehelsepersonelloven.

Utklipp av Helgeland Arbeiderblad 15. mars 2006.

II Saksdokumenter (ikke vedlagt):

III Saksutredning:

(Bakgrunn / Fakta / LA21/ Beredskapsforhold/ Økonomi/ Vurdering / Konklusjon)

Bakgrunn

Kommunen har 22.02.2006 mottatt "Høring av forslag til endring av lov 15 juni 2001 nr 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell" Høringsfristen er satt til 15.mai 2006. Med sendingen følger det et høringsnotat som er lagt med saken. Det vises til dette.

I innledningen til høringsnotatet blir det vist til ulike forhold som har gjort at det mange steder er blitt mindre attraktivt for veterinærer å opprette praksis. For å møte disse utfordringene satte Landbruksdepartementet i mars 2004 ned et utvalg (Sagelvmo-utvalget) som blant annet skulle vurdere hvordan en for veterinært personell kan bidra med offentlige virkemidler, slik at tilfredsstillende veterinærdekning kan opprettholdes i aktuelle områder. Sagelvmo-utvalget avga sin innstilling i september 2004.

I konklusjonen og tilrådingen fra utvalget ble det bl.a. uttrykt følgende:

"Utvalget mener at de utfordringene en står overfor med hensyn til å få tilfredsstillende veterinærdekning i alle deler av landet best kan løses ved at tilgang på kliniske veterinærtjenester gjøres til et kommunalt ansvar. Utvalget tilrår derfor at kommunene gis ansvar for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning. Utvalget mener det i den denne sammenheng vil være nødvendig at også det statlige ansvaret for den kliniske veterinærvakten legges til kommunene."

Departementet ønsker nå å følge opp hovedkonklusjonene i innstillingen som er omtalt i St.prp nr 60 (2004-2005) og i St.prp nr 1 (2005-2006) fra Landbruks- og matdepartementet. Det vises til at Sagelvmo-utvalget skrev følgende om lokal tilpassing og interkommunalt samarbeid:

"Arbeid gruppene mener de enkelte kommunene vil være de beste til å vurdere hvordan tilfredsstillende klinisk veterinærdekning skal opprettholdes i området. Arbeidsgruppen mener derfor at kommunene bør gis stor frihet i hvordan de velger å benytte de økonomiske midlene som stilles til rådighet. Eksempelvis kan det tenkes tilsatt kommuneveterinærer i hele eller delte stillinger i noen kommuner, mens andre kommuner ser det som mest hensiktsmessig å yte driftstilskudd til veterinærer i området. I tråd med de eksisterende veterinærområder bør de respektive kommuner oppfordres til et utstrakt interkommunalt samarbeid for å best mulig utnytte de økonomiske ressurser som gjøres tilgjengelig for klinisk veterinærtjeneste."

Lovforslaget omtales nærmere på side 2, 3, 4 og 5 i høringsnotatet.

Punkt 4 omtaler Økonomiske og administrative konsekvenser.

Det er vist til at Sagelvmo-utvalget har beregnet at kommunene i 2004 brukte 5-10 mill kr til ulike tiltak for å sikre tilgang på kliniske veterinærtjenester. Departementet regner med at det vil bli behov for en viss økonomisk styrking utover de midler som allerede brukes av kommunene på frivillig grunnlag. Dette vil bli nærmere omtalt i kommuneøkonomiproposisjonen som legges fram våren 2006. I budsjettet for 2006 er det satt av nær 80 mill kroner til vaktordninger for veterinærer i statsbudsjettet. Departementet anser at det vil være nødvendig med en moderat økning for å få en ordning for klinisk veterinær vakt som oppleves som tilfredsstillende/forsvarlig.

Det vises til at Mattilsynet har anslått sine årlige kostnader til administrasjon av dagens vaktordning til 0,5 mill kr. Det tas sikte på at nødvendige administrative kostnader i kommunene skal kompenseres i forbindelse med ansvarsreformen.

Vider står det : " Regjeringen har en ambisjon om at alle nye oppgaver som pålegges kommunal sektor skal være fullfinansiert. Landbruks- og matdepartementet tar sikte på at både midlene til klinisk veterinær vakt (kapittel 1115 post 70) og midler til det nye ansvaret for tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, evt. etter øremerking av tilskuddet i en overgangsperiode. De økonomiske sidene av ansvarsreformen vil bli omtalt i kommuneproposisjonen som legges fram våren 2006. Departementet vil sammen med KS beregne de administrative og økonomiske konsekvensene for kommunene, men ser gjerne at høringsinstansene kommentere disse forholdene spesielt."

De konkrete forslag til endringer av loven

Det vises til lovteksten som er lagt ved. De aktuelle §§ som er foreslått endret lyder i dag:

§ 1 Lovens formål

Lovens formål er å bidra til at dyrehelsepersonell utøver forsvarlig virksomhet og dermed bidrar til god dyrehelse, forsvarlig dyrevern, trygg mat og ivaretagelse av miljøhensyn.

Staten har det overordna ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste.

§ 26 Om klinisk vakt

1. Det skal etableres klinisk vakt for dyrehelsepersonell i alle deler av landet. Vakttagelse baseres på frivillighet, og departementet inngår avtale med yrkesorganisasjonene etter forhandlinger om organisering og gjennomføring av vaktene samt om godtgjørelse/tilskudd for deltagelse.
2. Departementet kan, hvis det gjennom frivillige ordninger ikke er mulig å dekke opp den kliniske vakttjenesten, bestemme ar praktiserende dyrehelsepersonell skal delta i den kliniske vakten på det stedet de utfører sin virksomhet i henhold til betingelser avtalt med yrkesorganisasjonene. Plikt til å delta i vakt begrenses i forhold til type praksis den enkelte yrkesutøver driver daglig. Plikten til å delta i vakt faller bort ved gyldig forfall, og det må tas hensyn til praktiserende dyrehelsepersonells behov for fritid.
3. Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragrafen.

Departementets forslag er knytta til lovens § 1 der annet ledd om Statens ansvar oppheves. Det foreslås en ny § 3a Kommunens ansvar der det står: *Kommunene skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.* Det foreslås at § 26 Om klinisk vakt oppheves.

Reaksjoner på forslagene

Høringsnotatet er sendt en rekke instanser. Den norske veterinær forening (DNV)t har pr E-post sendt høringsinstansene et notat på 4 sider om departementets forslag.

Det innledes med at DNV ikke har noe prinsipielt i mot at kommunene skal sørge for at man har en tilfredsstillende veterinærdekning og en velfunderende vaktordning. Men det må forutsettes av lovgiver på forhånd har avklart grunnlaget for ansvarsoverføringen. I en oppsummering til endringsforslaget heter det " Lovendringsforslaget velter hele ansvaret for dyrehelsetjenester i landet og ansvaret for organisering og finansiering av en landsdekkende klinisk veterinær vakt over på kommunene uten at det går fram at staten har det endelige økonomiske ansvaret. Den foreslåtte lovendringen er svært ullen og setter ikke krav til hva som menes med tilfredsstillende veterinært tilbud og medfører således usikkerhet om at det blir et forsvarlig veterinært tilbud og vaktordning i hele landet.

Videre underslår staten at veterinærvakten , som den eneste veterinære beredskapsordningen, er nødvendig for at Norge skal ivareta internasjonale forpliktelser om beredskap mot alvorlige smittsomme dyresykdommer, noe som er heilt avgjørende for troverdigheten till norsk husdyrproduksjon.

Dersom kommunene skal overta det administrative og økonomiske ansvaret for veterinærbetjening og vakt, må det derfor stilles langt klarere krav i lovs og forskrifts form til nivået på veterinærtjenestene slik at det blir et enhetlig tilbud i hele landet. Klarere definerte

krav vil også i langt større grad sikre at tilstrekkelig økonomiske midler overføres til kommunene.

DNV vil derfor foreslå følgende endring av det fremlagte lovforslaget:

§ 1. Lovens formål

2.ledd skal lyde:

Staten har det overordnede ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste.

§3. Lovens virkeområde

Ny § 3a skal lyde:

Kommunen har ansvar for å sørge for nødvendig tilgang på dyrehelsepersonell i kommunen. Kommunene kan bidra til nødvendig tilgang på dyrehelsepersonell ved å ansette personell i kommunale stillinger eller gi driftsstøtte til veterinærer i kommunene.

Kommunen har ansvaret for å etablere klinisk vakt for dyrehelsepersonell i kommunen. Vakt-deltagelse baseres på frivillighet, og kommunen inngår avtale med yrkesorganisasjonene etter forhandlinger om organisering og gjennomføring av vaktene samt om godtgjøring for deltagelse.

Det opprettes en nemnd for å håndterer situasjoner hvor det ikke oppnås enighet ved forhandlinger om vilkår for deltagelse i vakt og vedt beordring til offentlig tjeneste.

Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragrafen.

Leder i Nordland avdeling av DNV har gjennom oppslag i Helgeland Arbeiderblad, uttrykt bekymring for at ansvaret for veterinærdekning og vakt-tjeneste skal overføres til kommunene.

Veterinærtjenesten i vårt område i dag

Rådmann, landbrukssjefen og jordbrukssjefen hadde et møte med veterinærene i vår kommunen 23.03.2006 for å bli orientert om tjenesten . I dag er det 3 praktiserende veterinærer i kommunen. De har kontor og klinikk i Skansen i Sandnessjøen og har vaktordning sammen med kommuneveterinær i Leirfjord slik at de har en firedelt vakt . De gir uttrykk for at dette er en tilfredstillende ordning.

Til tider utfører de også noe tjenester i Leirfjord og Herøy/Dønna på ordinær arbeidstid.

Leirfjord og Dønna har veterinærer i deltids kommunale stilling, mens Herøy gir driftstilskudd til sin veterinær. Hver av disse kommunene bidrar med ca kr 200.000 pr år til tjenesten.

Alstahaug hadde halv kommunal veterinærstilling fram til 1999 da veterinæren ble sagt opp.

En av veterinærene arbeider med forebyggende helsearbeid for gris og har noen faste kunder i Leirfjord på dette. Veterinærene driver også praksis for kjæledyr. For slike dyr gis det ikke offentlig støtte til reiser og dyra blir for det meste brakt inn til klinikken. For veterinærene gir dette et vesentlig bidrag til inntjeningen. Veterinærene har en bindende avtale med GENO om inseminering.

Veterinærene gir uttrykk for at arbeidssituasjonen til tider er presset og at ordningen er noe underbemannet. De anser det ikke lett å rekruttere flere veterinærer til område og sier at det generelt er vanskelig å rekruttere veterinærer til distriktene.

I vaktområdet Alstahaug/Leirfjord brukes det ca kr 480.000 kr årlig til vaktordning. Vakta er fra kl 16.00 til 8.00. I praksis er det veterinærene sjøl som setter opp vaktlister og organiserer vakta, mens utbetalingene går gjennom Mattilsynets regionkontor. De gir uttrykk for at inntjening kun basert på inntekter fra praksis ikke er spesielt innbringende og viser til at tidligere praktiserende veterinærer i området har foretrukket å ta stillinger bla i Mattilsynet.

Veterinærene i Alstahaug har ikke noe ønske om at ansvaret for veterinærtjenesten skal overføres til kommunen. De begrunner dette bla med at tjenesten vil komme i konkurranse med mange andre tjenester og oppgaver i kommunen. Hvis tjenesten skulle bli kommunal mener de det bør utformes nærmere spesifikasjoner og minstestandarder. De anser det også viktig at det må tas distriktshensyn for å sikre tjenester i områder med lite og spredt husdyrhold.

Økonomi

I utredningen er det vist til at Staten i dag bruker ca 80 mill kroner til klinisk vakttjeneste. Disse midlene administreres og utbetales i dag av Mattilsynet. Det er videre sagt at Mattilsynet har oppgitt en kostnad på kr 0,5 mill kr år til administrasjon av vaktordninga. Dette er et uforståelig lite beløp. Hvis dette skulle fordeles likt mellom landets kommuner vil det bli i overkant av kr 1000 pr kommune. Ingen ting lar seg administrere med så liten kostnad.

Mattilsynets oppgaver med administrasjon mm går fram av den vedlagte Forskrift om veterinærvakt. Mattilsynet setter opp vaktlister og tar i mot månedlige vaktrapporter, kontrollerer disse og legger til rette for utbetaling. Når det gjelder overføring av midler til kommunene vises det til det som er gjengitt fra høringsuttalelsen tidligere i saksutredningen.

Innlemming av midlene i rammetilskuddet etter en overgangsperiode er en kjent framgangsmåte som bla ble brukt ved overføring av landbruksforvaltningen til kommunene i 1994. Et problem er å finne kriterier for en rett fordeling av midlene mellom kommunene. Et annet er at midlene ikke lar seg finne igjen etter innlemming i rammetilskuddet.

Vurdering og merknader

Etter at ordningen med offentlig tilsatte distriktsveterinærer opphørte, er all klinisk veterinærtjeneste basert på privat og frivillig praksis. Staten har ingen myndighet og heller ikke noen midler til å pålegge veterinærer å ta opp praksis der slike tilbud mangler. Dette er bakgrunnen for at en rekke kommuner har sett deg tjent med eller nødt til å opprette stillinger, som regel deltids stillinger, eller gi driftstilskudd for å trekke til seg veterinærer.

Veterinærtjenesten i vår kommune i dag må betegnes som god og også stabil ettersom veterinærene har tilknytning til kommunen.

I dag har Staten gjennom bestemmelser i lovens § 26 hatt anledning til å beordre dyrehelespersonell på stedet til å ta del i slik vakt. Denne bestemmelsen er foreslått tatt bort for kommunene.

Veterinærtjenesten er som nevnt basert på privat virksomhet. For at dette skal fungere må det være et såpass omfattende dyrehold i kommunen at veterinærer finner det attraktivt å etablere seg der, eller kommunen må gjennom økonomiske vederlag og eventuelt på andre måter gi et såpass godt tilbud at veterinærer finner det interessant å opprette praksis.

Tilfredstillende dyrehelsetjeneste er viktig både av hensyn til dyra og til næringsvirksomhet som er basert på husdyrhold. Hvis reformen blir gjennomført vil kommunene således måtte ta på seg et ansvarsfullt og sårbart arbeidsfelt og bli hoggestabbe hvis tjenestene virker dårlig eller svikter.

Konklusjon

Det synes ikke å være noen overbevisende grunner for at tilgangen på kliniske veterinærtjenester skal gjøres til et kommunalt ansvar. Staten har gjennom Mattilsynet et godt utbygd apparat til å ta seg av dette og kan sikre en mer enhetlig tjeneste og administrere dette mer rasjonelt enn om arbeidet splittes opp på kommunene.

Hvis kommunene skal overta ansvaret for veterinærtjenesten må det i lovs og forskrifts form settes krav til nivå og tilgang på tjenesten. Dette må så følges opp med økonomiske virkemidler slik at tjenesten kan bli enhetlig og tilfredsstillende i hele landet. Kostnadene til administrasjon av ordninga som er oppgitt i høringsdokumentet, vil ved fordeling tilsvare vel kr 1000 pr kommune og må være satt for lavt også med dagens virkelighet.

IV Saksbehandlers innstilling:

- Alstahaug kommune går imot at tilgangen på kliniske veterinærtjenester skal gjøres til et kommunalt ansvar. Staten har gjennom Mattilsynet et godt utbygd apparat til å ta seg av dette og kan sikre en mer enhetlig tjeneste og administrere dette mer rasjonelt enn om arbeidet splittes opp på kommunene.
- Hvis kommunene skal overta ansvaret for veterinærtjenesten må loven fortsatt ha en bestemmelse om at Staten har det overordna ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste. Videre må det i lovs og forskrifts form settes visse krav til nivå og tilgang på tjenesten. Dette må så følges opp med økonomiske virkemidler slik at tjenesten kan bli enhetlig og tilfredsstillende i hele landet.
- Kostnadene til administrasjon av ordninga, kr 0,5 mill som er oppgitt i høringsdokumentet, vil ved fordeling tilsvare vel kr 1000 pr kommune. Beløpet må heves betydelig hvis kommunene skal få dekning for sitt arbeid med administrasjon av ordninga.

Sandnessjøen, den 07.04.2006

Arne Våbenø
jordbrukssjef

V Sektorleders innstilling:

Saksbehandlers innstilling tiltes.

Sandnessjøen den

Hans Løvmo
Landbruks- og miljøvernssjef

VI Administrasjonssjefens innstilling:

Sektorleders innstilling tiltes.

Sandnessjøen den 10.04.06

Edith Holand
administrasjonssjef